

Ο ευαγγελιστής Λουκάς

ΤΟΥ ΠΡΩΤ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΤΣΑΛΑΚΗ

Στις 18 Οκτωβρίου η Εκκλησία μας γιορτάζει τη μνήμη του ευαγγελιστή Λουκά. Είναι ένας εκ των τεσσάρων ευαγγελιστών, πρώτος Ιστορικός της Εκκλησίας, Ζωγράφος, ιατρός, αγαπητός συνεργάτης του αποστόλου Παύλου και ερμηνευτής της ζωής και του Μυστηρίου της Παναγίας, ως Αγής Παρθένου και Μητέρας του Χριστού. Έγραψε το ευαγγέλιο που φέρει το όνομα του, τις Πράξεις των Αποστόλων, ιστόρησε το Πρόσωπο της Παναγίας και περιέγραψε τη συμβολή της στην Ενανθρώπιση του Χριστού, ως «υψηλοτέρα των ουρανών» και «πλατυτέρα του κόσμου».

Ο ευαγγελιστής Λουκάς ανήκει στο στενό κύκλο της Παναγίας, γι' αυτό γνωρίζει από την ίδια την Παναγία, περιστατικά μοναδικά της ζωής της- όπως είναι ο Ευαγγελισμός- τόσο σπουδαία για την αγιότητα της, τόσο καθοριστικά για τη σωτηρία του κόσμου. Είναι ο ευαγγελιστής, που κατέγραψε τις κοινωνικές διαστάσεις του ευαγγελίου και υπερτόνησε το φιλανθρωπικό χαρακτήρα των κηρυγμάτων και των ομιλιών του Χριστού. Τα Θεοανθρώπινα γεγονότα τα περιγράφει με θεολογική ακρίβεια, τα εντάσσει αριστοτεχνικά στην ιστορία της Εκκλησίας και αναφέρει κυρίως στα θαύματα του Χριστού, στις Παραβολές, τα Πάθη Του και στις εμφανίσεις Του μετά την Ανάσταση. Οφείλομε μεγάλη ευγνωμοσύνη στον ευαγγελιστή Λουκά ο Χριστιανισμός, γιατί μας δίδωσε τόσα περιστατικά από την ιστορία του Χριστού, αλλά και από τη ζωή της Πρώτης Εκκλησίας.

Μας διασώζει τον Ύμνο της Παναγίας: «**Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώ τω σωτήρι μου, ότι επέβλεψεν επί την ταπεινότητα της δούλης αυτού. Ίδού γαρ από του νυν μακαριοίσι με πάσαι αι γενεαί. Ότι εποίησε μοι μεγαλεία ο δυνατός και άγιον το όνομα αυτού και το έλεος αυτού, εις γενεάν και γενεάν του φοβουμένου αυτού. Εποίησε κράτος εν βραχίονα αυτού, διεσκόρπισεν υπερφάνους διανοία καρδιάς αυτών. Καθείλε δυνάστας από θρόνων και ύψωσε ταπεινούς, πεινώντας ενέπλησεν αγαθών και πλουτώντας εξαπέστειλε κενούς.**»

Η ψυχή μου δοξάζει τον Κύριο και το πνεύμα μου υψώνει αγαλλίαση, για το Θεό το σωτήρα μου, γιατί έδειξε την ευμένεια του στην ταπεινή του δούλη. Από τώρα θα με μακαρίζουν όλες οι γενιές των ανθρώπων, γιατί ο δυνατός Θεός έκαμε σε μένα έργα θαυμαστά. Άγιο είναι το όνομα Του και το έλεος του υπάρχει από γενιά σε γενιά, σε όσους με δέος τον υπακούουν. Έδειξε έμπρακτα τη δύναμη του: Διεσκόρπισε τους περήφανους και χάλασε τα σχέδια που είχαν στο νου τους. Καθαίρεσε άρχοντες από τους θρόνους τους και ανύψωσε ταπεινούς. Ανθρώπους που πεινούσαν

τους γέμισε αγαθά και πλούσιους τους έδωσε με χέρια αδειανά. Καταγράφει πολλές, παραβολές του Χριστού και υπερτονίζει την αγάπη του στους φτωχούς ανθρώπους.

Στις Πράξεις των Αποστόλων αναφέρεται στα πρώτα βήματα της Εκκλησίας μέσα στην ανθρώπινη ιστορία, στη δράση των Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου και κυρίως στις αποστολικές περιodes του αποστόλου Παύλου.

Γράφει ο Παύλος στον μαθητή του Τιμόθεο: «Όλοι με εγκατέλειψαν, γιατί αγάπησαν **τον νυν αιώνα**». Μόνο ο Λουκάς είναι μαζί μου, **ο ιατρός ο αγαπητός**».

Χαρακτηριστικό είναι το θέμα της χαράς με το οποίο αρχίζει και τελειώνει το ευαγγέλιο του. Λέει ο άγγελος στους ποιμένες της Βηθλεέμ: «**Ίδού ευαγγελίζομαι υμίν χαράν μεγάλην**» και τελειώνει: Οι μαθητές του Χριστού επέστρεψαν μετά την Ανάληψη στα Ιεροσόλυμα **«Μετά χαράς μεγάλης»**.

Εμείς οι χριστιανοί και η πατριδα μας η Ελλάδα οφείλομε μεγάλη ευγνωμοσύνη στον ευαγγελιστή Λουκά, γιατί εκείνος μας δίδεωσσε το πρώτο χριστιανικό κήρυγμα στην Αθήνα, την πόλη του πολιτισμού και της φιλοσοφίας, για την Αποκάλυψη του Θεού, για τον Εσταυρωμένο και Αναστημένο Ιησού Χριστό, δηλ. το κήρυγμα του αποστόλου Παύλου στον ιερό βράχο του Αρείου Πάγου. Αυτός κατέγραψε το κήρυγμα του Παύλου που σύνδεσε τον **«Άγνωστο Θεό»** της φιλοσοφίας με τον φανερωθέντα Θεό της ιστορίας, που σταυρώθηκε στο Γολγοθά και αναστήθηκε την τρίτη ημέρα στα Ιεροσόλυμα. Αυτός σύνδεσε την Αθήνα των φιλοσόφων με την Ιερουσαλήμ των προφητών, την ανθρώπινη σοφία με την Αποκάλυψη του Θεού

Στον ευαγγελιστή Λουκά οφείλομε ευγνωμοσύνη οι χριστιανοί γιατί εκείνος δίδεωσσε την περιγραφή της επίσκεψης του Αρχαγγέλου Γαβριήλ στον ιερέα Ζαχαρία, για να τον πληροφορήσει για τη γέννηση του Προδρόμου και μετά 6 μήνες από τότε την επίσκεψη του ίδιου αρχαγγέλου στην Παναγία για να της πει τον ωραιότερο χαιρετισμό του Θεού προς τον άνθρωπο: **«Χαίρε Κεχαριτωμένη ο Κύριος μετά σου, ενέπλησεν σου εν γυναιξί»**.

Ο ευαγγελιστής Λουκάς μας δίδεωσσε τις λεπτομέρειες της Γεννήσεως του Χριστού μας, τη σκηνή της Υπαπαντής, τις συγκλονιστικές πληροφορίες για την Ανάληψη του Χριστού, για την Πεντηκοστή, για την ίδρυση της πρώτης Εκκλησίας, για τη ζωή των πρώτων χριστιανών.

Η Παράδοση αναφέρει ότι πέθανε με μαρτυρικό θάνατο και η αγία του ψυχή έλαβε θέση στο χορό των αποστόλων, στη θριαμβούσα εκκλησία των ουρανών, ενώ η στρατευμένη εκκλησία στη γη, τιμά και δοξάζει τη μνήμη του, ως μάρτυρα, ως αποστόλου, ως ευαγγελιστή, τόσο στην Ανατολή όσο και στη Δύση.

Από τη νήσο του Πάσχα στη νήσο Κρήτη και από την αρχαία Ελλάδα σε μια «σύγχρονη» Θέμιδα

Η Νήσος του Πάσχα είναι ένα από τα πιο απομακρυσμένα κατοικημένα μέρη του πλανήτη. Έχει έκταση 150 τετραγωνικά μίλια περίπου και βρίσκεται στον Ειρηνικό Ωκεανό. Ο πληθυσμός της έφτασε στην ακμή του τους 7.000 κατοίκους. Πρόκειται για έναν λαό που ξεκίνησε γύρω στον 5ο αιώνα μ.Χ. με πολύ περιορισμένους φυσικούς πόρους και οικοδόμησε μια από τις πιο προηγμένες κοινωνίες. Μετά το 1600 μ.Χ. όμως η Νήσος του Πάσχα έπεσε σε παρακμή και παλινδρόμησε σε πρωτόγονες συνθήκες μέχρι που ο πληθυσμός της κατέφυγε στον κανιβλισμό. Η αιτία της κατάρρευσης αυτής δεν ήταν άλλη από τη μαζική περιβαλλοντική υποβάθμιση που επέφερε η κοπή όλων των δένδρων του νησιού για την εξασφάλιση κορμών για τη μεταφορά των γνωστών σε όλους μας τεράστιων πέτρινων αγαλμάτων που ευρέθησαν στη Νήσο του Πάσχα.

Μπορεί βέβαια οι κάτοικοι στη νήσο του Πάσχα να ήταν ανήμποροι να επινοήσουν ένα σύστημα που θα τους επέτρεπε να βρουν τη σωστή ισορροπία με το περιβάλλον τους, στον αντίποδα οι αρχαίοι Έλληνες έχοντας θεοποιήσει τη φύση, όχι μόνο την σέβονταν αλλά διέθεταν και νόμους για την προστασία της. Φύλακας των νόμων και τιμωρός κάθε προσβολής τους θεωρούσε η «Θέμις», μία Τιτάνας, ανθρωπόμορφη προσωποποίηση της φυσικής και ηθικής τάξης.

Έκτοτε πολύ νερό κύλησε στο αυλάκι, αλλά το δίκαιο προστασίας του περιβάλλοντος άρχισε να αποκτήσει την αυτονομία του ως κλάδος. Στη μικρή μας χώρα δε παρά την πληθώρα νόμων και διατάξεων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, η εφαρμογή του δικαίου περιβάλλοντος εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται επιφανειακά. Δυστυχώς δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η Ελλάδα καταδικάστηκε για μη εφαρμογή του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου από το Ευρωδικαστήριο. Ως αποτέλεσμα της κρατικής δυσλειτουργικότητας, και οι ίδιοι οι πολίτες της χώρας μας συχνά είτε αδιαφορούν για το περιβάλλον, είτε θυσιάζουν την προστασία του στο βωμό του πρόσκαιρου προσωπικού τους κέρδους.

Μπορεί άραγε να ανακοπεί η τρέχουσα περιβαλλοντική υποβάθμιση ώστε να μην καταλήξουμε «εξ αμελείας» ή «εκ προθέσεως» σε μία μη αναστρέψιμη για το περιβάλλον και για τον άνθρωπο κατάσταση, αντίστοιχη με αυτήν του πολιτισμού της νήσου του Πάσχα;

Ναι η ιστορία μας διδάσκει και η νήσος Κρήτη πρωτοπορεί φιλοδοξώντας να α-

φήσει μόνο θετικό ιστορικό αντίκτυπο στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος! Δανειζόμενο το όνομα της «Θέμιδος» το Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, σε συνεργασία με το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου, τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων και την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης υλοποιούν ήδη από τον Οκτώβριο του 2015 το έργο LIFE NATURA THEMIS- «Πρωτότυπη της ενημέρωσης για τη δίωξη εγκλημάτων κατά της άγριας ζωής και ανάδειξη της περιβαλλοντικής ευθύνης για την αποκατάσταση ζημιών της βιοποικιλότητας σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη» (LIFE14/GIE/GR/000026), η εκτιμώμενη διάρκεια του οποίου εκτείνεται μέχρι τις 30/9/2020. Ήδη, μετά από έναν χρόνο υλοποίησης του Προγράμματος, τα αποτελέσματα είναι απτά, καθώς κατόπιν άριστης συνεργασίας με τις βασικές προανακριτικές αρχές κάθε περιφερειακής ενότητας (Λιμεναρχείο, Δασαρχείο, Πυροσβεστική Υπηρεσία), τα Τμήματα Περιβάλλοντος των Περιφερειακών Ενοτήτων, και τα Δικαστήρια της Κρήτης και τηρουμένων όσων προβλέπονται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων έχουν καταγραφεί 454 περιβαλλοντικές παραβιάσεις σε περιοχές του δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη, αφορώσες την τελευταία πενταετία, οι οποίες έχουν αναρτηθεί σε ένα εξαιρετικά εύχρηστο γεωπληροφορικό χάρτη, ο οποίος φιλοξενείται στην ιστοσελίδα του έργου: <http://www.lifethemis.eu>. Ο εν λόγω χάρτης πέρα από ενημέρωση στον απλό πολίτη προσφέρεται και ως εργαλείο σχεδίασης στρατηγικών προληπτικής και καταστολής του περιβαλλοντικού εγκλήματος στην Κρήτη.

Συντονιστής του Δικαιούχου του Έργου, Πανεπιστημίου Κρήτης- Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης είναι ο Δρ. Μιχάλης Προμονάς. Την μελέτη υλοποιούν για τους νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου ο δικηγόρος Δρ. Γεώργιος Σμπόκος και για τους νομούς Χανίων και Ρεθύμνης η δικηγόρος Μαρία Μανιαδάκη, ΜΔΕ, συνεπιχειρούμενοι στο έργο τους από τις Επιτροπές Περιβάλλοντος των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων. Επιστημονικοί υπεύθυνοι του Προγράμματος έχουν οριστεί οι δικηγόροι κ. Εμμανουήλ Βοργιάς και κ. Νικόλαος Χαζιράκης για τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου και για τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων αντίστοιχα.

Οι περαιτέρω δράσεις του έργου συνίστανται στη δημιουργία δύο Παρατηρητήριων Περιβαλλοντικού Δικαίου από τους μετέχοντες Δικηγορικούς Συλλόγους σε Ανατολική και Δυτική Κρήτη, με έδρες του Ηράκλειο και τα Χανιά καθώς και σε μια εκστρατεία ενημέρωσης με τη χρήση καινοτόμων και μοντέρνων εργαλείων, στην εκπαίδευση των κοινωνικών εταίρων και των ομάδων-στόχων του έργου, καθώς και στη διάχυση των αποτελεσμάτων στο ευρύ κοινό.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναγκάζουν οι μετέχοντες Δικηγορικοί Σύλλογοι το εν λόγω πρόγραμμα και εγγυώνται την αντικειμενικότητα των υπό έναρξη Παρατηρητήριων Περιβαλλοντικού Δικαίου. Εξάλλου, αυτήν ακριβώς την αντικειμενικότητα υποδηλώνει και η ίδια ονομασία του Προγράμματος «ΘΕΜΙΣ», η οποία συνειρμικά παραπέμπει στη γνωστή σε όλους μας «Iustitia» της Ρωμαϊκής Μυθολογίας, η οποία απεικονίζεται να φοράει ένα μαντίλι στα μάτια, πρόκειται δηλαδή για «τυφλή δικαιοσύνη»...

MARIA MANIADAKH
Δικηγόρος, ΜΔΕ, Συντονίστρια Προγράμματος LIFE NATURA THEMIS για τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σας προσκαλούμε να παρευρεθείτε στην παρουσίαση του βιβλίου που εξέδωσε η Εταιρεία Γραμμάτων και Τεχνών Ανατολικής Κρήτης με τίτλο: «Ο Νομός Λασιθίου και η Ιστορία του».

Η παρουσίαση θα γίνει στις 24 Οκτωβρίου 2016 ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.00 στο κινηματοθέατρο REX στον Άγιο Νικόλαο, από τον κ. Κωνσταντίνο Μαστρογιαννάκη καθηγητή- φιλόλογο.

Ο Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ